

El Temps Pasqual

Jesucrist Ressuscitat és la nostra pasqua

*Aquest és l'esdeveniment central i únic que recorre la "cinquantena de pasqua":
Que Jesús viu, i que la seva vida actua en nosaltres i en tota persona"*

En la Vigília pasqual, que ja és Diumenge de Resurrecció, neix el dia nou que l'Església celebra durant un llarg temps que ja els antics anomenaven *"les set setmanes de la Santa Pentecosta"* (sant Basili) *"el Gran Diumenge"* (sant Atanasi) *"L'ample i joiós espai"* (Tertulià)

Jesús ressuscitat és l'objectiu de les nostres mirades, cada un dels dies del temps de Pasqua.

I aquest goig de Pasqua ens fa mirar la vida amb ulls nous. Perquè la humanitat, amb Jesús, ha estat transformada, i ha començat una nova creació.

Aquesta vida renovada és l'obra de l'Esperit. Pels apòstols, l'experiència de rebre un Esperit nou, un Esperit que els transforma i els fa viure allò mateix que Jesús vivia, els fa sentir-se continuadors de l'obra de Jesús.

Això ho vivim en la comunitat del creients: en l'Església, en l'eucaristia, a través dels sacraments... És el lloc on sentim la crida per ser testimonis d'aquesta Bona Nova per mitjà de la nostra manera de viure i també a través de la nostra paraula.

El diumenge de la Pentecosta, en el salm responsorial, diem una frase que pot expressar molt bé el millor sentiment que podem tenir dins nostre durant aquests dies: "Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet!". Realment, el Senyor pot estar content de la seva obra. El Déu que després de la creació podia dir que tot el que havia fet era molt bo, ara pot tornar-ho a dir, i amb més raó encara. Celebrar la Pasqua és compartir aquesta alegria de Déu.¹

La Pasqua de Crist i la Pasqua de l'Església²

En aquests cinquanta dies celebrem el Pas de Crist a la seva Nova Vida. És el misteri central. L'obediència al Pare, amb el lliurament de la seva vida a la Creu, i l'acció poderosa del Pare que, pel seu Esperit, el ressuscita d'entre els morts.

Crist Jesús ha passat en el seu Misteri Pasqual a una nova forma d'existència. Ha estat constituït "Senyor" i Primogènit de tota la creació. Ha entrat definitivament en l'esfera de l'Esperit i viu per al Pare.

I com que aquest "Pas" (Pasqua) l'ha fet com a Cap de la nova humanitat, s'ha convertit en model i prototipus d'allò que l'Església sencera, la comunitat dels seus creients, ha de realitzar. Ell és el Germà Gran, que ha recorregut el camí vers la nova Vida. El "príncep de la vida" (Pere, a Fets 3,15), el "cap de fila" (Hebr.), el "primogènit d'entre els morts" (1 Cor 15). Es a Ell que hem de seguir tots els cristians.

Els cristians *despleguem en la historia* la Pasqua de Jesús, l'anem desenvolupant; es pot dir que la Pasqua no està acabada: s'ha acomplert en el nostre Cap, Crist; però encara

¹ Celebrar l'Any Litúrgic. CPL Col·lecció "celebrar", 51

² L. ALDAZABAL Dossiers CPL n. 4

s'ha d'acomplir en nosaltres. El Pas vers el Pare, i vers la nova existència, continua en nosaltres.

La celebració de la Pasqua és, doncs, "ficar-s'hi", acceptar els seus motius-força i deixar-se ressuscitar a la nova vida pel mateix Esperit que ressuscita Crist d'entre els morts.

La presència del Senyor Ressuscitat

La clau per entendre la vida cristiana, en tots els seus aspectes, és aquesta: *Crist, pel seu Esperit, està present en nosaltres*. Ell ja no té, com a gloriós que és, límits de temps ni d'espai. Està alliberat de la matèria i de les seves limitacions.

La "presència de Crist", no només es dona en l'Eucaristia. La seva presència és molt més universal i radical; està present en la seva Església en tot moment, quan es congrega per a l'oració o per als sacraments, quan celebra la Paraula de Déu, quan predica i dona testimoni, quan es dedica al servei dels homes en les obres de misericòrdia ...

Totes aquestes presències de Crist són "reals". La seva presència no pot deixar de ser real, personal i salvadora.

En l'Eucaristia, a aquesta presència salvadora i real s'afegeix que Crist "es dona ell mateix com a aliment per a ser menjat", portant la seva intercomunicació amb els creients al màxim grau d'intensitat i eficàcia.

En realitat, es tracta d'una *única presència* de Crist, gloriós i ressuscitat. Que adquireix matisos diferents, segons la celebració o el moment de la seva comunitat de creients.

Aquesta clau pot unificar tots els aspectes de la nostra vida.

Una comunitat no té sentit partint primordialment de la bona voluntat dels seus membres, o de les normes, o bé de la missió concreta que la mou. On troba veritablement la *raó de ser i el sentit de la seva existència* és en la *presència vital, personal*, tot i ser invisible, *de Crist Ressuscitat*, que pel seu Esperit els va comunicant la seva missió i els criteris de la seva vida.

Quan aquesta comunitat prega, ho fa amb Crist. Quan celebra l'Eucaristia, s'associa al Crist Gloriós, que perpetua en Ell mateix l'actitud de donació que va tenir en la Creu. Quan escolta la Paraula, escolta Crist, que "és" la Paraula vivent i eterna del Pare. Quan treballa i es lliura a l'apostolat, perllonga i fa visible la caritat de Crist, Bon Pastor.

Descobrim la presència viva de Crist en la vida quotidiana:

- en la comunitat cristiana ("on n'hi *ha dos o tres de units en el meu nom...*")
- en la vida de donació, de caritat ("*tot allò que feu al més petit dels meus germans...*")
- en les celebracions eucarístiques ("*el reconegueren en la fracció del pa...*")
- en l'escolta de la Paraula ("*no era tot ardent el nostre cor...*")
- en els signes dels temps i en la història ("*joestic amb vosaltres dia rera dia fins a la fi dels temps*")

Tal com la primitiva Església, segons els Fets, va ser, enmig de la societat hostil o indiferent que els envoltava, un ferment i un testimoni vivent que el Senyor havia ressuscitat, així una comunitat cristiana, a més de viure en si mateixa el misteri cristià, ha de ser un *donar testimoni clar*, a tots els qui la contemplen i la coneixen, **que val la pena de viure per Crist i amb Crist.**

Això ho notaran tots els qui ens veuen, d'una manera convincent:

- en la nostra alegria i en la nostra il·lusió pel treball;
- en la nostra lliurament sense límits al servei i a la caritat;
- en la nostra esperança cristiana, manifestada en el nostre esperit pasqual i optimista;
- en el nostre dinamisme i llibertat interior, fruits de la Pasqua del Senyor;
- en la nostra fe que ens mou a celebrar, en moments d'oració, el diàleg continuat amb el Pare ...

És cert que el que expressa d'una manera més convincent la nostra conversió a la Pasqua de Crist és la caritat (*"nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida perquè estimem els germans"*, (1 Joan 3,14). Però aquesta direcció "horitzontal" adquireix profunditat i raó de ser cristiana en el trobament "vertical" amb Déu: en els moments que una comunitat escolta la Paraula, i prega, i celebra la lloança de Déu i la seva Eucaristia.

L'Oració en aquest temps, és el que dóna un to pasqual a la nostra activitat i a la nostra vida.

Símbols de la celebració de la Pasqua³

La litúrgia la celebrem amb paraules, però també amb signes i gestos simbòlics -postures, moviments, accions significatives-: tot això ens porta al mateix, a la sintonia amb el Misteri que celebrem, la comunió invisible i inefable amb la presència de Crist i l'actuació del seu Esperit.

En la Cinquantena Pasqual, inaugurada solemnement a la Vetlla, celebrem el Misteri d'una Vida Nova, la de Crist, que se'ns vol comunicar a cada un de nosaltres. Això ho expressem amb paraules i cants, però també amb accions simbòliques que poden arribar, de vegades, allà on no arriben les paraules. Un d'aquests símbols és el Ciri Pasqual que encenem en totes les celebracions d'aquest temps.

La nit de la Llum

A la Vetlla Pasqual realitzem un veritable "joc simbòlic de la Llum":

- el poble, reunit a la fosca, veu com neix un nou foc i d'ell s'encén el Ciri Pasqual, símbol de Crist,
- i darrera d'Ell marxa la comunitat cap a l'Església, cantant tres vegades el crit de joia: "La Llum de Crist, Lumen Christi",
- cada vegada es van encenent més ciris petits: la Llum de Crist s'encomana als cristians, que alhora reben amb alegria el seu Do i accepten el compromís de ser, al seu torn, llum per als altres,
- el cantor del Pregó entona les lloances de la nit feliç, il·luminada per la Llum de Crist Gloriós.

Aquesta nit, el simbolisme de la Llum no ha pas de menester gaires explicacions. L'eficàcia d'aquests signes és encomanadissa: la foscor de la nit, el foc, el Ciri, la progressiva comunicació de la seva Llum, el pregó. L'Església, com a Esposa amant, com a comunitat de "verges prudentes", amb la Llum encesa a la mà, surt a l'encontre del seu Espòs.

³ J. ALDAZABAL. Dossiers CPL n. 4

La Cinquantena

Aquest ciri il·lumina totes les celebracions de la comunitat cristiana, també les de la Litúrgia de les Hores, durant tot el Temps Pasqual.

No només fins al dia de l'Ascensió, com es feia abans. Això seria donar un to "historitzant" a la nostra fe en la presència de Jesús que de fet es va ocultar visiblement en l'Ascensió.

Sinó fins al vespre de la Pentecosta, quan es completen aquestes set setmanes, la Cinquantena, que celebrem com un únic i gran dia de festa: així subratllem el to "mistèric" de la Presència del Senyor enmig nostre.

Però a més hi ha dos sagraments als quals, al llarg de l'any, els arriba gràficament el ressò de la Pasqua:

- **en el Baptisme** encenem el Ciri Pasqual: és el record simbòlic, que batejar-se és incorporar-se a la Mort i Resurrecció, a la Vida Nova de Crist; a més, com a gest complementari del signe central -la immersió en l'aigua- també cada batejat (o els seus pares) encenen un ciri petit, si pot ser personal, aportat per la família, i que després es conservarà com a record del que ha volgut ser aquest sagrament: "que els vostres fills, il·luminats per Crist, caminin sempre com a fills de la llum"...

- **també en les Exèquies** s'encén el Ciri, tot donant un to pasqual al moment culminant de la vida cristiana. Aquell que va començar el seu camí de fe a la llum de Crist, l'acaba a la mateixa llum. Aquell que fou incorporat a la Pasqua del primer sagrament, ara és introduït, en la seva mort, en la llum definitiva de Crist.

En totes dues ocasions és interessant que el Ciri no estigui ja encès quan es reuneix la comunitat, sinó que sigui com el primer ritu d'entrada, fet amb simplicitat.

El doble simbolisme del Ciri

Un símbol com el del Ciri pot ser eloqüent i ajuda la comunitat cristiana a captar el Misteri que celebrem:

- Per una banda, la llum com a símbol de Crist Ressuscitat: "Jo sóc la llum del món- el qui em segueix no haurà de caminar a les fosques" (Jo 8,12),

- i per altra, el compromís d'una vida cristiana viscuda festivament i amb un to de missió testimonial: "vosaltres sou la llum del món" (Mt 5,14), camineu com a "fills de la llum" (Ef 5,8), "el qui estima el seu germà viu a plena llum" (1 Jo 2,10).

El fet que aquesta llum cremi durant la cinquantena ens recorda joiosament que vivim, gràcies a Crist i al seu Esperit, en l'esfera de la llum, de la veritat, de l'amor, de la vida.

- el fet que el Ciri tingui gravada la **data de l'any** i les lletres **Alfa i Omega**, vol expressar que **Crist és principi i fi**, i que **aquest any concret ens vol prendre amb la gràcia de la seva Pasqua**; i el fet que tingui també el signe de la Creu apunta a un Misteri Pasqual entès en la seva plenitud: per la mort a la Nova Vida;

L'aigua del baptisme⁴

Un dels més clàssics tractats que l'antiguitat cristiana ens ha deixat sobre el baptisme -el "De baptismo" de Tertul·lià- comença amb aquestes paraules significatives: "Fèlix sacramentum aquae nostrae!" Benaurat sagrament de la nostra aigua!

⁴ P. TENA

Per a l'Església, en efecte, el símbol de l'aigua és fonamentalment baptismal. Cada vegada que apareix en la litúrgia l'ús de l'aigua és per fer memòria del baptisme, i la benedicció de l'aigua, en la Vetlla pasqual, i abans dels baptismes celebrats durant l'any, és el moment privilegiat per a entendre què significa l'aigua en el simbolisme litúrgia.

Exemples del que acabem de dir es troben fàcilment, p. e., en l'aspersió que inaugura la consagració d'una església:

"Santifiqueu aquesta aigua amb la vostra benedicció, perquè aspergida sobre nosaltres i les parets d'aquesta església, sigui signe del baptisme salvador, pel qual Crist ens renta i ens fa temple de l'Esperit Sant..."

I en començar la litúrgia de la Unció dels malalts: "Que aquesta aigua, en fer-te reviure el baptisme, et recordi Jesucrist, que ens va salvar amb la seva mort i la seva resurrecció.

Les **pregàries de benedicció de l'aigua** abans del baptisme són molt importants. La primera, i més antiga, té l'estil clàssic de memòria de la història salvífica: les "meravelles de Déu" realitzades per l'aigua de la creació, del diluvi, del Mar Roig: vida, judici, pas vers una vida nova; i la presència de l'aigua en la vida de Crist: el baptisme en el Jordà, la sang i aigua del costat a la creu, el manament de batejar; les altres dues del Ritual tenen una estructura més clarament trinitària, però amb referència també a les dimensions simbòliques de l'aigua. En totes elles, una súplica a Déu perquè vulgui assumir per la força de l'Esperit, una vegada més, **l'aigua, en el baptisme, com a instrument de comunió amb la mort i resurrecció de Crist, fecundant el si de l'Església Mare.**

La tradició litúrgica ha valorat constantment aquesta pregària com un moment fort de la celebració baptismal. La litúrgia postconciliar ha recuperat aquesta valoració, determinant que abans de cada baptisme es faci la pregària corresponent sobre l'aigua, excepte durant el temps pasqual, en el qual s'utilitza la mateixa aigua beneïda per als baptismes de la Vetlla Pasqual -si n'hi ha-; però àdhuc en aquest cas, disposa que no manqui en aquest moment de la celebració una pregària de lloança a Déu en referència a l'aigua.

Aquestes disposicions de l'Església tenen una profunda intenció pedagògica: destacar el caràcter dinàmic de l'acció de Déu mitjançant l'aigua. Això és clar, p.e., en la rúbrica que preveu beneir l'aigua corrent -la font!- quan el baptisteri està construït de manera que s'utilitzi una font d'aigua viva (Ritual baptisme pàrvuls, n. 36). I el Ritual d'iniciació dels adults diu expressament: "Per la benedicció de l'aigua s'invoca per primera vegada la Santíssima Trinitat... Així l'aigua rep el seu valor de signe de fe pel qual es proclama davant de tots la realització del misteri de Déu" (n. 29). Es tracta, doncs, de proclamar el que esperem de l'acció de Déu en aquest bany en l'aigua en el nom del Senyor.

La Vetlla Pasqual preveu, actualment, la benedicció de l'aigua àdhuc quan no se celebra el baptisme. Aquesta és una novetat interessant de la litúrgia postconciliar, que destaca el valor del símbol baptismal i accentua el caràcter de renovació personal de la fe que faran els presents tot seguit, abans d'ésser aspergits.

LA CELEBRACIÓ DE LA PARAULA: LES LECTURES DELS DIUMENGES⁵

Les lectures dels diumenges pasquals tenen una organització que ens fa més assequible viure els diversos aspectes de la Pasqua:

Són set setmanes -vuit diumenges- amb una unitat progressiva que va oferint a la comunitat cristiana una visió dinàmica del Misteri Pasqual. les lectures d'aquest temps són la més bona guia per celebrar tota la Pasqua com un únic dia, com "un únic i gran diumenge".

⁵ J. ALDAZABAL

A l'hora de preparar l'actual leccionari pasqual s'ha volgut presentar el Misteri de la Pasqua amb més claredat i abundor, tot aprofitant les lliçons de la tradició i tot buscant una major eficàcia pastoral per a les comunitats d'avui.

Els evangelis dels vuit diumenges

L'organització dels evangelis de la Cinquantena ha tingut més en compte el tema pasqual que no el seguir l'evangelista de l'any.

Hi ha un **matís progressiu dels diversos diumenges**, que es manté constant **en tots tres cicles**.

- a) **Els tres primers** escoltem les aparicions de Jesús ressuscitat tal com ens les expliquen Joan i Lluc. El primer sempre es repeteixen les mateixes lectures. També el segon ofereix el mateix evangeli en tots tres cicles: l'aparició del Senyor als apòstols la tarda de Pasqua i vuit dies després, tot subratllant així la identitat del diumenge cristià.
- b) **El quart diumenge** es llegeixen, a tots tres cicles, fragments successius del capítol 10 de sant Joan sobre el Bon Pastor.
- c) **Els diumenges cinquè i sisè** es llegeixen, a tots els cicles, diversos passatges del discurs de comiat de Jesús en el seu darrer sopar amb els apòstols. Conté la temàtica pasqual més profunda: Crist com l'enviat, que està a punt de donar la seva vida, que ens convida a viure en unió amb Ell, que ens dóna el manament de l'amor, que ens promet el Do de l'Esperit...
- d) I finalment **els dos darrers diumenges, setè i vuitè**, les lectures se centren en l'Ascensió i Pentecosta, punts culminants del camí pasqual de Crist i de l'Església: Crist acaba la seva missió, però envia el seu Esperit perquè assisteixi la seva Església.

Les primeres lectures

Per Pasqua no es llegeix l'Antic Testament, que és promesa i figura. Pasqua és realitat i compliment. Cada any es llegeixen *els Fets dels Apòstols*, encara que amb una selecció diversa cada vegada.

Els Fets són la història de la "comunitat de Jesús ressuscitat", l'Església, que és la continuació i el signe vivent de la Pasqua. Jesús continua present i actiu en el món a través d'un doble mitjà: l'Esperit i la comunitat.

L'any A, la selecció de passatges presenta la comunitat cristiana que arrela a Jerusalem i després s'estén a Samària: és la comunitat que servirà de norma a la de tots els temps. Durant els diversos diumenges es veu com madura i creix, pel testimoni dels apòstols que prediquen i per la resposta de fe que va suscitant.

L'any B, a més d'un dels tres "sumaris" amb què Lluc descriu aquella comunitat, les lectures se centren sobretot en el testimoni de Pere i de Pau en diversos ambients: davant de la multitud, davant de les autoritats, a casa de Corneli... Sempre repeteixen el mateix anunci: Déu ha ressuscitat Jesús d'entre els morts, Crist és l'únic que pot salvar la humanitat.

L'any C, també ens presenta el testimoni de Pere (a casa de Corneli o davant del Sanedrí), el de Pau i Bernabé a diverses ciutats... Sempre els mateixos factors en la vida de la comunitat: la presència de Crist, la força de l'Esperit i el testimoni dels diversos ministres i de la comunitat. Aquest cop amb un to molt clar d'universalitat en la salvació que Crist ofereix i de la qual la comunitat dóna testimoni: l'obertura als pagans, moment tens però significatiu de la primera comunitat.

Les segones lectures

A la segona lectura és on -a partir del segon diumenge- es diferencien més els tres cicles anuals de la Pasqua.

L'any A llegim la primera carta de sant Pere, que presenta una comunitat cristiana que se sap joiosament salvada per Déu, i que va donant en la seva vida una resposta esperançada a aquesta salvació; tot formant el poble sacerdotal de Déu, viu enmig d'una societat pagana donant testimoni de la seva fe.

L'any B ens ofereix la primera carta de sant Joan (excepte els dies de Pasqua, Ascensió i Pentecosta, que es llegeixen diversos passatges de Pau). La carta de Joan projecta el misteri de Crist sobre les nostres vides: el qui creu que Jesús Messies ha vençut el món, no peca, sinó que obeeix els seus manaments, se sent realment fill, viu ple de confiança, tot complint de paraula, i sobretot d'obra, el manament de l'amor, perquè Déu és amor... Néixer, fills, amor, vida, victòria: temes de Joan que tenen un ressò molt dens en el Temps Pasqual.

L'any C, també a partir del segon diumenge, llegim el llibre de l'Apocalipsi. També aquest és el llibre de l'Església. D'una Església que lluita i fa via i sap què són les dificultats, però que viu en l'esperança i camina confiadament cap a la nova Jerusalem, on participarà definitivament de la victòria de Crist, l'Anyell. La selecció de lectures ens presenta Crist victoriós; la comunitat triomfant del cel, plena d'alegria després de la gran tribulació; tots dos, models i motius d'ànim per a la comunitat que encara peregrina a la terra, enmig de persecucions i de lluites.

La temàtica dels grans temes de la pasqua en el leccionari:

Els grans temes pasquals que ressalten en aquest riquíssim leccionari, i que són també els valors centrals del cristianisme:

- ▲ Crist ressuscitat, present enmig dels seus com a Salvador;
- ▲ l'actuació dinàmica de l'Esperit, el Do pasqual de Crist, que il·lumina, uneix i omple de vida la comunitat cristiana;
- ▲ el paper de testimonis i ministres donat als apòstols en la comunitat cristiana; testimoni de paraula i d'exemple vital i valent enmig d'una societat hostil;
- ▲ La comunitat mateixa, assemblea dels creients en Crist, que camina amb serietat i amb esperança en la seva marxa escatològica, sentint-se cada vegada més universal i oberta a tots els homes;
- ▲ la vida pasqual dels cristians, que participen de l'alegria, de la filiació, l'esperança i la novetat del ressuscitat i viuen en l'amor;
- ▲ una comunitat que es reuneix els diumenges (el dia de l'experiència fonamental de la resurrecció i de les revelacions de l'Apocalipsi); i que en el seu camí celebra els sagraments com a moments privilegiats de vida pasqual i d'actuació de l'Esperit.

EL LECCIONARI FERIAL⁶

El leccionari ferial de la cinquantena de Pasqua ha estat, dins la reforma litúrgica, una de les sorpreses més agradables. Té **dos llibres bíblics com a fonamentals**, i d'ells en fa una lectura contínua: **els Fets del Apòstols**, i **l'evangeli de sant Joan**. Només anomenar aquest dos llibres ja ens situem: la primera experiència de vida eclesial, i el món dels fets i de les paraules de Jesús, tal com han estat contemplats i viscuts en la primera generació cristiana. La lectura d'aquests dos llibres ens posa –gairebé diria: inevitablement- en actualitat d'Església. La cinquantena és, amb ells, els temps de

⁶ P. TENA

l'aprofundiment en això que nosaltres –la comunitat cristiana- som, a causa de la nostra comunió amb el Jesús Ressuscitat.

La lectura dels Fets comença amb el mateix dilluns de l'octava de Pasqua, i és una lectura pràcticament contínua. La lectura pasqual dels Fets és una de les experiències més intenses del leccionari, i dels valors de la lectura contínua. En ella hi trobem les gestes de la primitiva comunitat. **El kerygma de Pere, les conversions a Jerusalem, les persecucions, la irrupció de Pau, els viatges de missió, les dificultats amb els judaïtzants, les defenses a Jerusalem, el viatge a Roma...** no son pas només una història per recordar, sinó el paradigma d'unes experiències actuals: **l'evangelització, la lluita per l'originalitat cristiana, l'experiència de les limitacions humanes i l'esperança dels creients, el Concili i el postconcili...** **La nostra Església de cada dia!** I tot viscut a la llum d'un fet central: el Crist, el Senyor, que reuneix el seu poble! (Cfr. Ac 2,47).

Les perícopes evangèliques estan una mica més sistematitzades. **La primera setmana de Pasqua és la de les aparicions.** comença Mateu, amb l'aparició a les dones; segueix l'aparició a la Magdalena, de Joan; els dos dies següents, és Lluç el que explica les aparicions d'Emaús, i als Onze; el divendres, altra vegada Joan amb l'aparició vora el llac; la setmana acaba amb el resum de Marc. Amb aquesta distribució de les lectures evangèliques es remarca el sentit de l'octava de Pasqua: una festa de vuit dies, per començar, amb la mateixa celebració. **El diumenge segon** remarca, cada any, aquest tema, amb **l'aparició del vespre** del diumenge, segons sant Joan. El Senyor s'apareix per mostrar el seu amor personal, per confortar, per explicar les Escripures, per menjar amb els deixebles.. Magnífica pedagogia de la vida eclesial, i més concretament de l'experiència sacramental!

Amb **la segona setmana comença la lectura seguida de Joan.** Cal destacar que, excepte el signe dels pans i el caminar sobre l'aigua, totes les lectures pertanyen als **discursos de Jesús.** Els altres **grans signes** han estat assumits ja en la catequesi quaresmal. Això dóna encara més importància a l'Eucaristia, com a sagrament central, on la Pasqua de Crist té la seva actualització perenne.

La tercera setmana comença amb el diàleg de Jesús i Nicodem -tema baptismal i de testimoniatge- i acaba introduint el capítol 6: el **discurs del pa de vida.** Aquest és el tema de tota la setmana tercera. Fe i sagrament, pa de vida eterna, Cos i Sang del Ressuscitat ...

La quarta setmana, introduïda el diumenge pel capítol 10 **de Joan,** continua el tema **del bon pastor fins el dimarts.** A partir del dimecres, ens canviem vers l'ambient de la conclusió de la predicació de Jesús, i el sopar de comiat. Des del divendres d'aquesta setmana, ja hi haurà lectura contínua dels capítols 14,17, fins als dos últims dies de la cinquantesena, en els quals s'assumiran les pàgines de Joan, coincidint amb **les últimes pàgines dels Actes.** Els temes d'aquests capítols són, bàsicament, **la comunió eclesial: el testimoniatge, la funció central de Crist, la missió de l'Esperit, l'amor...** El que és experiència històrica en el llibre dels Actes, és contemplació profunda en l'evangeli de Joan.